

N:o 224.

Af herr **A. E. Baaz**, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om visst tillägg till kongl. förordningen den 24 oktober 1885 angående försäljning af vin och malt-drycker m. m.

Sedan Kongl. Majt:s nådiga förordning den 24 oktober 1885 angående försäljning af vin och maltdrycker m. m., sådan denna förordning lyder i kongl. kungörelsen den 2 juni 1893, den 1 oktober sistnämnda år trädtt i kraft, så har det inom många orter af vårt land visat sig, att nämnda förordning icke kunnat i allo uppfylla det dermed afsedda ändamålet. Det i samma förordning intagna medgifvandet, att tillverkare af vin och maltdrycker skulle ega rättighet att genom kringföring utbjuda och i huru små kvantiteter som helst inomhus afyttra sina tillverkningar, har på flera håll föranledtt till åtskilligt missbruk, i det att ordet *hus* här tagits i en oftast allt för vidsträckt betydelse. Uppenbart torde väl meningen med ifrågavarande undantagsstadgande hafva varit, att vin och maltdrycker skulle få af tillverkarne afyttras endast till *i husen boende personer*. Om denna uppfattning är den rätta, så försiggå lagöfverträdelser i stor utsträckning, i det att tillverkarne med stöd af sin förmenta rätt nu idka en ölhandel, som före den s. k. »tiolitersförordningen» handhades nästan uteslutande af landthandlandena, men hvilken ölhandel ej heller nu med rätta bör tillkomma fabrikanterna.

Bih. till Riksd. Prot. 1896. 1 Saml. 2 Afd. 2 Band. 48 Häft. (N:is 224, 225.)

Såsom ett belysande af huru en dylik ölhandel ohejdadt kan bedrivas, tillåter jag mig ur en från kommunalnämndens ordförande i Fässberg nyligen mig tillhandakommen skrivelse citera följande:

— — — — »Handeln med maldrycker inom Fässbergs socken ligger för närvarande uteslutande i bryggeriegarnes händer, i det att ingen af våra handlande eger rättighet att sälja öl till mindre belopp än 10 liter och ingen af dem mig veterligt säljer sådant tiolitervis. Som bekant tillstodjen lagen ölfabrikanten att afyttra sin vara i husen, hvarmed lagstiftaren naturligtvis menat till i husen boende personer. Huru tillämpas nu lagen i detta afseende? Regelbundet stå dag ut och dag in två ölvagnar på Mölndals torg, en från Valhalls, en från Eriksbergs bryggeri (på senare tiden har bryggeriet Lejonet i Göteborg också uppträdt som konkurrent) och hvarje ölutkörare har i regel en pojke till biträde. Så snart en köpare infinner sig, förser sig ölutköraren eller hans biträde från ölvagnen med det reqvirerade quantumet öl och beger sig åtföljd af köparen dermed till en förstuga, en gård, ett uthus, en qvarn i närheten och öfverlemnar der varan till köparen. Fabrikanten har ju alltså afytttrat sin vara inomhus och sålunda uppfyllt all rättfärdighet! Det värsta är, att domstolarne synas gifva honom rätt häruti. Åtminstone föreligger här det fall, att Valhalls och Eriksbergs bryggerier, fällda till ansvar af häradsrätten, hvarest handelns tillvägagående tydligt bevisats, blifvit frikända af hofrätten. Saken har dragits under högsta domstolens pröfning och är ännu oafgjord. Biträdena vid dessa ambulanta ölbutiker stå icke fåfänga på torget, väntande på kunderna; de utbjuda sin torgförda vara till passerande, visserligen icke så högljudt som tidningspojkarne, dock så, att det ej missförstås. En annan sak är, att denna ölkommers kan ega rum, snart sagdt, hvilken tid på dygnet som helst, alltså långt in på qvällarne. En stor del af våra arbetare äro sysselsatta i fabrikerna utåt vägen och hemkomma alltså sent, och man sörjer för att de, huru sent de än komma, skola kunna erhålla öl. På en petition till nämnden från Mölndalshustrurna, att man åtminstone skulle utverka förbud för ölutkörarne att sälja öl långt ut på natten, måste man ty värr svara, att ingenting var att göra. — — — —

Ett märkvärdigt faktum är, att ett par ölfabrikanter i Göteborg kunna efter behag plåga ett helt samhälle.

Högaktningsfullt

N. B. Peterson.

Ordf. i Fässbergs kom.-nämnd.»

Det synes mig därför vara af synnerligen stort behof påkalladt, att någon förändring uti ifrågavarande förordning med första vidtages, så att det i densamma meddelade förbud att å landet utan särskildt tillstånd försälja vin och maltdrycker för afhemtning till mindre qvantitet än 10 liter gifves en sådan utsträckning, att det äfven kommer att gälla kringföring å landet af sagda drycker till försäljning, hvarjemte orden »inomhus» böra erhålla ett särskildt förtydligande, något som lätteligen torde kunna ske derigenom, att orden »till derstädes boende» dervid tilläggas.

Jag vågar alltså vördsamt hemställa,

att Riksdagen måtte i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla om sådant tillägg till kongl. förordningen den 24 oktober 1885 angående försäljning af vin och malt-drycker m. m., sådan denna förordning lyder i kongl. kungörelsen den 2 juni 1893, att det i nämnda kungörelse meddelade förbud att å landet utan särskildt tillstånd försälja maltdrycker för afhemtning till mindre qvantitet än 10 liter gifves en sådan utsträckning, att det äfven kommer att gälla kringföring å landet af vin och maltdrycker till försäljning, dock att hvad sålunda kommer att stadgas ej må ega tillämpning å utbudande och afyttring af nämnda tillverkningar inomhus till derstädes boende och å fartyg.

Stockholm den 28 februari 1896.

A. Emil Baaz.
